

DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

✓ Bir metinde olay, duygu ve düşüncelerin daha etkili bir biçimde anlatılması için anlatım biçimlerine ek yöntemler kullanılır.

✓ Düşünceyi geliştirme yolları şöyledir:

Tanımlama

Karşılaştırma

Benzetme

Örneklendirme

Tanık gösterme

Sayısal verilerden yararlanma

Tanımlama:

✓ Bir varlığın, kavramın ne olduğunu “Bu nedir?” sorusuna cevap olacak şekilde ifade etmek, tanımlama yöntemidir.

- Bu şahsın, daha önce görmüş bulunduğum sultan olmadığına emindim. Uzaklaştığı vakit, dostuma onun kim olduğunu sordum. Ressam, hem hayranlık hem de çekingenlikle “Bu, kızlarağasıdır.” dedi. O zaman anladım: Kızlarağası, sarayın haremağalarının başıdır. O, sultandan sonra fakat birinci vezirden önce gelen kimsedir.
(Doğu’ya Seyahat / Gerard de Nerval)

Karşılaştırma:

✓ Birbirinden farklı durum, kişi, olay, kavramları ortak ya da farklı yönlerden ele almak, karşılaştırma yöntemidir.

- Buraya Asya’nın birçok ülkesinden ayrı ayrı milletlerden olan tüccarlar gelir. Yalnız Türklerin gittikleri başka kahvehanelere nazaran burada insanlar birbirlerine karşı daha hoşgörülüdürler.
(Doğu’ya Seyahat / Gerard de Nerval)

Benzetme:

✓ Bir varlığın öne çıkarılmak istenen özelliğini, başka bir varlığa benzetme yoluyla ifade etmek, benzetme yöntemidir.

- Sabahın erken saatlerinde, karanlık gökyüzüne dipten kızıl bir aydınlık yerleşmiş. Havaalanından çıkıp şehrin içlerine doğru ilerlemeye başlıyoruz. Asfalt yol, bir kum deryasının ortasında, kara bir yılan gibi kıvrılarak akıyor.

Örneklendirme:

✓ Örnek, bir yargı hakkında fikir veren küçük parçadır.

✓ Bir yargının ardında onu somutlaştıracak örneklere yer vermek, örnekleme yöntemidir.

- Özbekistan'ın tarihi şehirlerini gezdiğinizde kendinizi bir anda yüzlerce yıl öncesinde bulursunuz. Orada da bozkırda olduğu gibi hayat kadim zamanlardan beri güneşin doğuşuyla başlar. Sabahın o erken saatlerinde başlayan kuş cıvıltıları kısa süre sonra yerini insanların koşuşturmalarına bırakır: dükkânların açılması, işlerine giden insanlar, yemek kokuları, tezgâhları ve vitrinleri düzenleyen çıraklar...

Tanık gösterme:

✓ Bir düşüncüyü güçlendirmek, inandırıcı kılmak için alanında söz sahibi bir kişinin düşüncüyü destekleyen bir sözüne yer vermek, tanık gösterme yöntemidir.

- 20. yüzyılın başlarına kadar Hurgada bir "hayalet kent" gibiydi. Tarihçi John L. Meloy da "Kızıldeniz peyzajında gelişigüzel serpiştirilmiş hayalet kentler yer alır." demiştir. Neredeyse el değmemiş bir çöl ve deniz dünyasıydı. Bu kıydan çölün göçebe halkı Bedeviler yararlanıyor, ekmeklerini de Kızıldeniz'den çıkarıyorlardı.

Sayısal verilerden yararlanma:

✓ Aktarılan bilginin, düşüncenin doğrulanması amacıyla sayısal bilgiler, istatistiki sonuçlar vermektir.

- Türkiye'deki internet kullanımının çoğu, sosyal medya ile ilişkili. Kullanıcılar, ortalama 2 saat 58 dakikasını sosyal medya üzerinde geçiriyor. Sosyal medya kullanıcılarının aylık ortalama kullandığı sosyal medya platformu sayısı da 7,6. İnternet kullanıcıları %90,6 ile en çok Instagram kullanıyor.